

PROIECT DE LECȚIE

Data:

Clasa: a III-a

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea de învățare: Feerie de iarnă

Subiectul: ”Iarna” de Vasile Alecsandri

Tipul lecției: însușire de noi cunoștințe

Obiective operaționale:

Pe parcursul și la sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

- să citească fluent și corect textul;
- să explice sensul unor cuvinte din poezie;
- să determine înțelesul expresiilor folosite în poezie;
- să asocieze perechi de sinonime, antonime;
- să identifice în textul poeziei rimele.

Resurse:

- ✓ Metode și procedee: brainstorming, explicația, lectura explicativă, exercițiul, conversația euristică, cvintetul, instruirea asistată de calculator, explozia stelară.
- ✓ Mijloace de învățământ: manualul, volume de poezii, fișe de lucru, laptop, videoproiector, coli de flipchart, plicuri, imagini cu anotimpul iarna, prezentare PPS.
- ✓ Forme de organizare: frontală, individuală, în perechi, în grup.
- ✓ Umane: 30 elevi
- ✓ Durata lecției: 50 min.

Bibliografie:

- ✓ *Curriculum Național. Programe școlare pentru învățământul primar*, București, 2013;
- ✓ *Limba și literatura română / Manual pentru clasa a III-a*, A. Grigore, C. Ipate-Toma, N. Ionică, G. Crivac, C. Negrițoiu, A. Anghel, Editura Ars Libri, 2016;
- ✓ *Limba și literatura română / Caiet de lucru pentru clasa a III-a*, A. Grigore, C. Ipate-Toma, N. Ionică, G. Crivac, C. Negrițoiu, A. Anghel, Editura Ars Libri, 2015;
- ✓ *Limba și literatura română clasa a III-a/ Caiet de lucru*, A. Grigore, C. Ipate-Toma, N. Ionică, Editura Ars Libri, 2015;
- ✓ *Să dezlegăm tainele comunicării*, C. Iordăchescu, L. Mincă, Editura Carminis, 2016;
- ✓ *Didactica limbii și literaturii române pentru învățământul primar*, Șerdean, Ioan, Editura Corint, București, 2003.

Nr. crt.	Secvențele instruirii	Demersul didactic
1.	Moment organizatoric	✓ Se creează condițiile optime pentru buna desfășurare a lecției (climat psihoafectiv, materiale didactice).
3.	Reactualizarea cunoștințelor anterioare	✓ Se verifică cantitativ și calitativ tema pentru acasă. (ex.2, pag. 53/ ex. 1, pag. 54/ ex. 1, pag. 55, Acrostihuri ale cuvântului ”iarna”) – <i>Anexa 1</i>
2.	Captarea atenției	✓ Exercițiu - <i>Anexa 2</i> Găsiți antonimele potrivite următoarelor cuvinte: ☞ minuscul - i mens ☞ negru - a lb ☞ fantastic - r eal ☞ diurn - n octurn ☞ dispreț - a dmirație ✓ Citind răspunsurile pe verticală se va descoperi titlul noii lecții.
4.	Pregătirea optimă a noilor conținuturi	✓ Metoda Brainstorming - tema ”iarna”. ✓ Sunt notate ideile elevilor, apoi se grupează aceste idei.
5.	Anunțarea temei și a obiectivelor	✓ Elevii sunt anunțați că vor citi clar și expresiv poezia ”Iarna” de Vasile Alecsandri, vor explica sensul unor cuvinte din text și vor desprinde ideea pe care a dorit să o transmită poetul. ✓ Se notează pe tablă data și titlul poeziei.
6.	Dirijarea învățării	✓ Este prezentat volumul “Pasteluri” de Vasile Alecsandri și câteva date despre autor. (prezentare PPS). - <i>Anexa 3</i> ✓ Se deschid manualele și se vor sesiza elementele de organizare a textului în pagină: intuirea imaginii, identificarea titlului poeziei și a autorului, identificarea strofelor, a versurilor, reguli de scriere a unui text liric. ✓ Elevii audiază citirea model a poeziei într-o prezentare PPS, în interpretarea actorului Cristian Alexandrescu. https://www.youtube.com/watch?v=1ZWg_hWG4uM ✓ Se citește poezia de către elevi. ✓ Se vor explica noile cuvinte și se vor alcătui enunțuri cu câteva dintre acestea. ☞ <i>văzduh</i> = aer; ☞ <i>cumplit</i> = groaznic, crud, nemilos; ☞ <i>cerne</i> = ninge mărunț; ☞ <i>troiene</i> = nămeți, grămezi de zăpadă, mormane; ☞ <i>roi</i> = grup de albine, mulțime de insecte; ☞ <i>dalbi</i> = albi, curați, imaculați; ☞ <i>zală</i> = ochiul unui lanț; ☞ <i>se prevede</i> = se vede prin ceva, se întrezărește;

		☞ fantasmе = imagini ireale, năluci, arătări; ☞ dismiardă = mângâie, desfată; ☞ oceanul = întindere mare (aici). ✓ Se rezolvă câteva exerciții de vocabular cu ajutorul unei prezentări PPS - <i>Anexa 4</i> ✓ Se va explica elevilor că așa cum pictorii realizează un tablou cu ajutorul acuarelelor, poeții se folosesc de cuvinte pentru a descrie natura. ”Care este culoarea care predomină în descrierea acestui tablou?” ”Cine își exprimă sentimentele?” ”Ce rol credeți că are repetarea unor cuvinte din textul poeziei, cum ar fi versul « Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară?» ”De ce pare totul pustiit?” ”Ce cuvinte din ultima strofă însuflețesc atmosfera?” ✓ Se cere elevilor să selecteze din poezie trei comparații. ”Le recunoașteți fiindcă apare cuvântul de legătură «ca».” Exemplu: „zăpadă albă și moale <u>ca</u> o plăpumioară curată și pufoasă” ☞ ”Fulgii ... ca un roi de fluturi albi”; ☞ ”Soarele ... se prevede ...ca un vis de tinerețe”; ☞ Plopii ”ca fantasmе albe”. ✓ Se cere elevilor să caute în textul poeziei rimele potrivite și să le scrie în caiet. ✓ Îi solicit să citească poezia prin mai multe procedee: în lanț, pe strofe, selectiv.
7.	Obținerea performanței și asigurarea feedback-ului	✓ Elevii vor fi împărțiți în patru grupe (în funcție de imaginea pe care și-au ales-o în timpul pauzei): fulgii, norii, săniuțele, clopoțelii. ✓ Fiecare grupă va trebui să ordoneze versurile unei strofe, apoi să o asocieze ideii principale scrisă pe tablă: I. Cumplita iarnă așterne troiene și flori de gheață. II. Mândra țară se îmbracă cu zale argintii. III. Satele se pierd printre fantasmеle albe ale plopiilor. IV. Ninsoarea încetează și copiii ies la săniuș. ✓ Cvintetul (în perechi): Primul rând cuvântul ”iarna”, al doilea rând <i>două adjective</i>, al trilea rând <i>trei</i> cuvinte care arată <i>acțiuni</i>, al patrulea rând <i>o propoziție formată din patru cuvinte</i>, al cincilea rând <i>un substantiv</i> cu rol de concluzie (cuvântul nu se repetă în celelate versuri). ✓ Explozia stelară / întrebări legate de textul poeziei: Cine?; Ce?; Unde?; Care?; Cum?; De ce ?; Când?
8.	Încheierea activității	✓ Se va reaminti poezia învățată. ✓ Se va preciza tema pentru acasă. ✓ Aprecieri generale. ✓ Evidențierea elevilor care au fost activi.

I _____

A _____

R _____

N _____

A _____

A worksheet for the word 'IARNANA'. It features a snowman in the top left, a smiling cloud with rain in the top right, and a person pulling a sled with two dogs at the bottom. The word 'IARNANA' is written vertically on the left side, with each letter followed by a horizontal line for writing practice.

I _____

A _____

R _____

N _____

A _____

A worksheet for the word 'IARNANA'. It features a snowman in the top left, a smiling cloud with rain in the top right, and a person pulling a sled with two dogs at the bottom. The word 'IARNANA' is written vertically on the left side, with each letter followed by a horizontal line for writing practice.

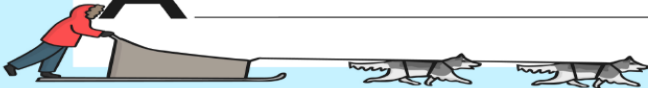
I _____

A _____

R _____

N _____

A _____

A worksheet for the word 'IARNANA'. It features a snowman in the top left, a smiling cloud with rain in the top right, and a person pulling a sled with two dogs at the bottom. The word 'IARNANA' is written vertically on the left side, with each letter followed by a horizontal line for writing practice.

I _____

A _____

R _____

N _____

A _____

A worksheet for the word 'IARNANA'. It features a snowman in the top left, a smiling cloud with rain in the top right, and a person pulling a sled with two dogs at the bottom. The word 'IARNANA' is written vertically on the left side, with each letter followed by a horizontal line for writing practice.

Găsiți antonimele potrivite pentru următoarele cuvinte:

minuscul —

negru —

fantastic —

diurn —

dispreț —

VASILE ALECSANDRI

“Ș-acel rege-al poeziei vecinic tânăr și ferice,
Ce din frunze îți doinește, ce cu fluierul îți zice
Ce cu basmul povestește - veselul Alecsandri.”

Mihai Eminescu, “ Epigonii”

(1821-1890)

Cine este **VASILE ALECSANDRI**?

- Se naște în Bacău (1821) și moare în comuna Mircești, jud. Iași (1890).
- Important scriitor român, poet, prozator, dramaturg.
- Creatorul pastelului, ca specie literară, în literatura română.
- Creator al teatrului românesc.
- Membru fondator al Academiei Române.
- Unul dintre fruntașii mișcării revoluționare din Moldova.

Casa memorială

Casa memorială a fost construită de poetul Vasile Alecsandri în anul 1867, după propriile planuri.

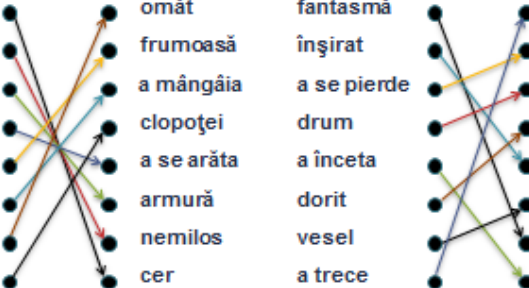
În testamentul întocmit în 1885 poetul lasă sub formă de donație Academiei Române casa de la Mircești cu toate bunurile, printre care și biblioteca și unele manuscrise autografe.

Salut! Uniți cuvintele care au același sens! Succes!

văzduh	omăt	fantasmă	a se deplasa
cumplit	frumoasă	înșirat	a dispărea
zale	a mângâia	a se pierde	cărare
a se prevedea	clopoței	drum	așteptat
mândră	a se arăta	a înceta	înșiruit
a dezmierda	armură	dorit	voios
ninsoare	nemilos	vesel	vedenie
zurgălăi	cer	a trece	a se termina

Alegeti varianta corectă!

Textul "Iarna" de Vasile Alecsandri este:

1. un text literar în proză/ o povestire;
2. un text literar în versuri/ liric
3. un text nonliterar / informativ;

Prezența omului în acest peisaj se face simțită prin:

1. imaginea satelor îngropate în zăpadă;
2. imaginea umbrelor care apar printre plopi;
3. imaginea saniei trecând peste văi.

Alegeti varianta corectă!

Iarna este personificată sub înfățișarea:

1. unui personaj blând;
2. unei bătrâne înspăimântătoare care cerne norii de zăpadă;
3. unei tinere care povestește un basm.

Ce sugerează "oceanul de ninsoare":

1. ninsoarea viscolită precum valurile oceanului;
2. ninsoarea căzută neîncetat ca apele din ocean;
3. întinderea albă nemărginită asemenea oceanului.

Alegeti varianta corectă!

Care este starea poetului în primele trei strofe?

1. pace și liniște;
2. neliniște și teamă;
3. bucurie și însuflețire.

Care este starea poetului în ultima strofă?

1. pace și liniște;
2. neliniște și teamă;
3. bucurie și însuflețire.

**Alegeti varianta
corectă!**

Ce sugerează expresia "cerne norii"?

1. un personaj înspăimântător care cerne ninsoare ca printr-o sită uriașă;
2. zăpada cade cu fulgi mici și deși;
3. bate vântul viscolind omătul.

"Troiene călătoare adunate-n cer grămadă" dobândesc înfățișarea?

1. unor călători pornind la un drum lung;
2. grămezi de zăpadă adunate pe cer;
3. valurilor de zăpadă care se împrăștie duse de vânt.

Căutați, în poezie, adjective
pentru substantivele:

cumplita iarnă
lungi troiene călătoare
fluturi albi
zale argintie
mândra țară
soare rotund și palid

anii trecători
fantasme albe
întindere pustie
sate pierdute
clăbuci albii
sanie ușoară

Eu sunt frumosul **ADJECTIV**
Isteț, dorit și inventiv.
Sunt bun și darnic, dragii mei!
O însușire, două, trei...
Vreau să-mpart la fiecare.
Mă cheamă să-l ajut mereu,
Chiar **SUBSTANTIVUL**, frate-
meu.

Din văzduh cumplita iarnă cerne
norii de zăpadă,

Lungi troiene călătoare adunate-n
cer grămadă;

Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi
de fluturi albi,

Răspândind fiori de gheață pe ai
țării umeri dalbi.

Ziua ninge, noaptea ninge,
dimineața ninge iară!

Cu o zale argintie se îmbracă
mândra țară;

Soarele rotund și palid se prevede
printre nori

Ca un vis de tinerețe printre anii
trecători.

Tot e alb pe câmp, pe dealuri,
împrejur, în depărtare,
Ca fantasme albe plopilor înșirați se
pierd în zare,
Și pe-ntinderea pustie, fără urme,
fără drum,
Se văd satele perdute sub clăbucii
albi de fum.

Dar ninsoarea încetează, norii fug,
doritul soare

Strălucește și dismiardă oceanul de
ninsoare.

Iată-o sanie ușoară care trece peste
văi... În văzduh voios răsună
clinchete de zurgălăi.

